

Kirke bladet Ærø

2
Juni
Juli
August
2009

Pinse

Der er et gabende, realistisk tomrum mellem den første påske og den første pinse i de ældste beretninger. Der er bestemt ingen villighed hos hans nærmeste til at tro, at Jesu virke på nogen måde har overlevet henrettelsen af ham. Tværtimod er der indtrængende beskrivelser af modløshed og opgivelse.

Havde modløsheden været ved, så var der aldrig blevet nogen kristendom. Det blev der, som enhver ved. Og som enhver også ved, havde overbevisningen om, at det hele ikke havde været forgæves, en sådan styrke, at den kom til at koste mange af de involverede deres liv i forfølgelser.

Fra begyndelsen har man overvejet, om det hele ikke var et falskneri (Matt. 23, 62-66 refererer mistanken om, at disciplene selv havde fjernet Jesu lig fra graven for at bilde folk ind, at han var blevet oprejst af Gud). Men den dødsstraf, de fleste af disciplene kom til at lide, er vel i det mindste en indikation af deres overbevisning.

Der er altså to vidt forskellige ting på færde i den første tid efter Jesus. Massiv overlevering om modløshed og endnu mere massive overleveringer om, at en ganske ny og livsfarlig frimodighed indfandt sig.

I vandskellet mellem disse to overleveringer står en tredje overlevering, nemlig beretningen om den første pinse (Apostlenes Gerninger, kap. 2). Den forklarer, hvordan det gik til med denne forandring.

Pinsen var dengang en jødisk fest syv uger efter påske. Man fejrede lovens tilblivelse. På pinsedagen skete der ifølge Apostlenes Gerninger afgørende nyt. Hvad der bogstavelig skete, fortaber sig i det dunkle. For beretningen fra apostlenes elev Lukas har en blind plet lige i centrum af begivenheden. Han fortæller, at det var *som storm og som ild*. Det vil sige, han bruger de samme billeder, som man brugte i Det gamle Testamente, når man skulle beskrive Guds nærvær. Han giver Gud ansvaret for det, der reelt sker.

Hvad der gemmer sig bag billederne er ikke til at se. Det eneste, der er klart, er, at der indtræder dette vandskel: At disciplenes modløshed og deres velbegrundede ængstelse for myndighederne forsvandt som dug for solen. De begyndte at fortælle om Jesus. De kiggede endda ikke ængsteligt tilbage på deres liv sammen med ham og prøvede at huske bogstavelig, hvad han havde sagt og gjort. De fortalte derimod videre: At Gud havde taget ham til søn, at han havde talt ud af Guds hjerte, at den ånd, som Gud havde givet mennesket fra begyndelsen, nu var fornyet, så der igen var mennesker, der kunne lægge ord og hænder til det, der var Guds, og at fornyelsen ikke var taget tilbage, da Jesus blev henrettet. Den var tværtimod blevet stadfæstet påskedag, da Gud tog ham ud af døden som det første menneske.

I Tranderup Kirke findes et sent, middelalderligt træskærerarbejde, om hvilket man ikke ved ret meget. Motivet er Gud Fader, der får lagt sin korsfæstede søn på sit skød og tager ham til sig. Motivet findes flere steder i den middelalderlige kunst og kaldes Nædestolen. Det har sin baggrund i den skik, at når et barn var født, skulle det lægges i sin fars skød. Tog faderen barnet op, var det juridisk erklæret som hans barn. Når motivet her bruges om Gud Fader, afbilder det altså en forståelse af, hvad det vil sige og hvordan det gik til, at Jesus blev Guds Søn, nemlig ved, at Faderen efter Langfredag tog ham til søn, vedkendte sig hans ord og gerning og ved at tage sønnen til sig erklærede, at det billede, han havde tegnet af sin himmelske far var sandt og dækkende. Det er dette der er kernen i den ældste Kristustro, som blev forkyndt

fra den første pinse. Jf. Peters pinseprædiken, som slutter således: »Så skal da hele Israels hus vide for vist, at den Jesus, som I har korsfæstet, har Gud gjort både til Herre og Kristus.« (Ap. G. 2,36).

Det er et afgørende træk ved pinsen, at den indsigt, der kommer til verden, ikke opleves som ens egen, men netop som indfald, som noget der kommer til én. Det er dette aspekt, der i fortællingen udtrykkes i storm og ild fra himlen.

Den frimodige vished om, at mennesker kan vide, hvad der gemmer sig i Guds hjerte, bredte sig sammen med disse fortællinger om Jesu betydning. Det er den, der er centrum i pinsefortællingen. Den blev den grundlæggende målestok for kristen tro. Den fornyelse af Guds ånd, som havde givet sig udslag i Jesu ord og i hans opgivelse af sit eget liv for menneskers liv skyld, blev genfundet i utallige nye mennesker af alle mulige nationaliteter.

Lars Ole Gjesing

Lars Ole Gjesing blev sognepræst i Ærøskøbing 1. jan. 1980 og desuden i Tranderup 1. okt. 2007.

Er formand for censorerne ved de teologiske fakulteter.

Hvad gør man?

Ved FØDSEL

Fødselsanmeldelsen skal være kirkekontoret ihænde i det sogn, hvor moderen bor senest 2 hverdage efter fødslen. Medbring: Forældrenes vielsesattest og fødsels- eller dåbsttester. Er barnet født uden for ægteskab: Moderens fødsels- eller dåbsattest, evt. separations- eller skilsmissepapirer.

Ved DÅB

Henvendelse til en af præsterne. Medbring: Oplysning om barnets navn og om hvor fødslen er anmeldt, forældrenes dåbsattester og evt. vielsesattest, samt navn og adresse på mindst 3 faddere og tidspunkt for barnedåben.

Ved BRYLLUP

Henvendelse til den præst, der skal forrette vielsen.

Ved DØDSFALD

Henvendelse under alle omstændigheder til kirkekontoret, hvor man vil være behjælpelig med at udfylde de fornødne papirer. (Herfra sørger man desuden for anmeldelse til folkeregister, skifteret og socialudvalget – af hensyn til udbetaling af begravelseshjælpen).

Der er mulighed for at blive begravet/bisat fra sognets kirker eller kapel.

Kirkebilen

Ring 20 40 96 90 – Ole's Taxi. Kirkebilen er gratis for dig, som gerne vil i kirke og behøver transport. Husk at bestille lørdag inden kl. 18.00.

Bladudvalg

Dagny Lyngborg, Tranderup.
Ingolf Andersen, Søby.

Peder Nielsen, Bregninge.

Anne Røndahl, Ærøskøbing.

Kirsten Svane, Marstal.

Aksel Krogenlund Larsen,

Rise.

Forsideillustration:
Bregninge Kirke

Ærø-kronikken

En verden af religion og liv

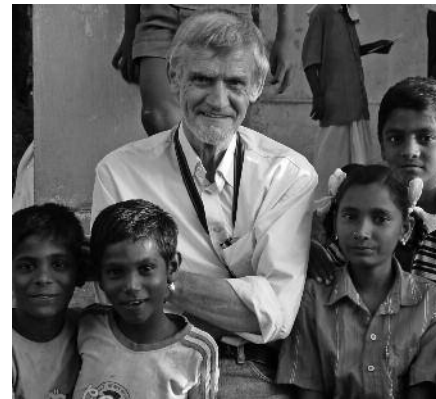
Af Jens Hebsgaard,
formand for Marstal Menighedsråd

»Tag til Indien som volontør og bring din tro i dialog«. Sådan læste vi i en folder fra Vestens Unge 50+. Det gjorde vi så.

Befolkningen er meget gæstfri, og man bydes altid velkommen med en stor velduftende blomsterkrans om halsen, og hvis man kan kunsten at tale finger- og kropssprog er det let at komme i snak med folk, men der er ikke mange der taler engelsk. Vi var med den lokale lutherske præst ude i en landsby hvor han skulle forrette et bryllup, og inden vi vidste af det var vi midtpunkt i festen, sad ved siden af brudeparret og skulle bringe hilsen fra Danmark, og blev sammen med fem hundrede andre bispist. Opvasken ved et sådan arrangement er ikke noget problem. Maden serveres på et palmeblad og man spiser med fingrene.

I Danmark taler vi meget om det religiøse i det offentlige rum. Tag til Indien og religionen er over alt, det være sig Buddhismen, Hinduismen, Islam og Kristendom. På gaden vrirler det med hellige mænd, som kendes på deres orange klædning og madskålen de bærer på. Det er alt hvad de ejer og de tigger sig til at få madskålen fyldt op.

Vi havde udgangspunkt i et kristen center »Quo Vadis« som drives af den stedlige Lutherske Kirke, Arcot kirken. Det skal bemærkes, at på trods af kastesystemet er Centeret et dialog center for mødet med alle religioner. Det ligger i en lille, men dog en af landets fem helligste provinsbyer, Tiruvannamalai i det sydlige Indien på ca. 100.000 indbyggere. Området er hinduistisk og der er to store ashrams og et stort hindu tempel der dyrker Shiva. I byens udkant ligger et mindre bjerg som tilhører Shiva. Ved fuldmåne går man barfodet rundt om bjerget ca. 13 km. Ca. 100.000 mennesker samlet ved denne meditationsvandring, men i december tændes der ild på toppen af

bjerget (ild på toppen er et af symbolerne for Shiva, der ofte illustreres med ild i håret).

Til december-vandringen kommer der dog et sted mellem 300.000 til 400.000 mennesker. Vi gik med, dog ikke i bare fødder som alle de lokale. Det er en fest med musik og mange boder med mad og drikke på vejen.

På vej fra vores bopæl til Quo Vadis kom vi forbi et tempel som havde en særlig funktion, idet alle biler og busser der skulle på langfart sammen med chaufføren fik gudernes velsignelse til rejsen. Der blev sat blomster i vinduesviskerne og brændt røgelse af under køleren. Måske hjalp det, for på vore ture så vi meget få uheld.

Vi var også selv inde i det store tempel og fik en velsignelse fra munkene og fik både rød og hvid aske smurt i panden.

Rigtig mange vesterlændinge blive fascineret af dette religiøse samfund, og det var egentlig meningen, at vi skulle prøve at kontakte nogle af disse mennesker. Det viste sig at være vanskeligt. De finder sig en guru til vejledning, tilbringer en stor del af deres tid i Ashram med meditation, og har ikke ønske om at tale med andre. Det skal dertil siges, at det er meget billigt at bo her, så hvis man kan klare udgifterne til flyrejsen, kan man leve højt på en dansk folkepension. Vi kunne spise ude og få en åben buffet til kr. 10 per person.

Disse rejser med Danmission og Ikon er for alle, hvis nogen får lyst til at opleve et land med snavs på gaderne, heraf en del fra køerne, der går overalt, et orgie af dufte og farver selv midt i en noget materiel fattigdom

Bregninge-Søby Sogne

Sognepræstens ferie

Ferie 29. juni – 19. juli begge dage incl.
Telefonsvarer henviser til anden præst!

Menighedsrådsmøder

Sted: Sognehuset, Søbakkevej, Søby og Bregninge Præstegårds konfirmandstue på skift.

Tid: Kl. 19.00.

Datoer: 16. juni Søby; juli sommerferie; 18. august Bregninge.

Dagsorden: Søby kirkes opslagstavle udenfor kirken. – Bregninge Kirke, mappen i våbenhuset.

Landsindsamling 1. marts

I år var der som bekendt landsindsamling til Folkekirkens nødhjælp søndag 1. marts.

I Bregninge Sogn mødtes vi indsamlere traditionen tro til morgenkaffe i konfirmandstuen, hvorefter vi hver især fulde af optimisme gik ud på de tildelte ruter. Det var ikke det bedste vejr, men det smittede ikke af på vores gode resultat. Hvor der var nogen hjemme, blev vi mødt med et smil og et bidrag til vores bøsse.

Tak til Bregninge, tak for venligheden og et indsamlingsresultat på kr. 5.655, 50.

Marietta Larsen

Ny opslagstavle ved Søby Kirke

Der er nu kommet ny opslagstavle ved indgangen malet i samme farve som indgangsdøren. Arbejdet er smukt udført af Peder Luntang-Jensen. Derpå kan nu læses gudstjenestetider, menighedsrådets dagsorden og andre arrangementer i kirken.

Konfirmandlejr sidste weekend i marts

Konfirmandernes sangproduktion og skrivi om lejren kan læses på børne- og ungdomssiden sidst i bladet!

En stor tak skal lyde til vores fantastiske bager i Søby, Finn's Bageri, for sponsorering af brødet. I år handlede lejren lige præcis om brød!

Ligeså til Marianne, Ærø Catering, samt Værftet der også i år har sponsoreret lejren.

Uden et enormt frivilligt arbejde kan vi ikke lave så omfattende en konfirmandlejr for vore unge – uden Margrethe Røndal, Helle Vilsmark, Kirsten Langdill, Marietta Larsen, Karsten Hermansen og Tange Rasmussen, samt forældre og folk fra Kær og Hald sogne.

Åben kirke søndag d. 7. juni 2009 kl. 14.00

Gudstjenesten i Bregninge Kirke kl. 14.00 vil blive efterfulgt af et åben kirke arrangement for alle interesserede, både i og uden for sognet. Efter samme model som i sommerferieperioden tilbyder kirkeværter rundvisning og fortælling i vores enestående middelalderkirke.

Så synes du, at du mangler lidt viden om f.eks. kalkmalerierne og Claus Bergs altertavle eller Sven Havsteen-Mikkelsens glasmosaik i kapellet og gerne samtidig vil studere det hele tæt på, så er du velkommen.

Arrangementet afsluttes med udenørs kaffe i præstegårdshaven – vi håber på godt vejr. Medbring gerne et tæppe, der er stole til de gangbesværede.

På vegne af

Bregninge Søby Menighedsråd

Marietta Larsen, Tange Rasmussen og

Annette Finnerup

Bregninge Kirke, midnatsgudstjeneste maskefestivalen, lørdag den 20. juni kl. 24.00

For første gang bliver de så berømte ærøske masketraditioner sat til skue for hele den internationale scene. Det er et omfattende program, der er lagt op til i uge 25, 18.-21. juni. Inden Maskefestivalen slutter søndag den 21. juni vil Bregninge Kirke også danne ramme om masker.

»Lignelsen om de ti brudepiger – fem tåbelige og fem kloge« der venter på brudgommen, Jesus, vil blive dramatiseret i det mørke kirkerum – kun oplyst af levende olielamper. Den kan læses i Matthæusevangeliet kapitel 25, vers 1-13.

Susan Albertsen vil lave maskerne til nattens drama.

Sensommertur til kirker på Tåsinge og Langeland

På vegne af Bregninge-Søby Menighedsråd annonceres herved en bustur til forskellige seværdige kirker på Tåsinge og Langeland lørdag d. 12. september 2009.

Turen ledes ligesom sidste år af Ole Finnerup og undertegnede og er åben for alle ærøboer. Hvis du er interesseret, så sæt allerede nu kryds ved datoen. Detaljeret program med oplysning om pris og tilmelding bringes i annonce i Ugeavisen sidst i august samt i kirkebladet, der udkommer pr. 1/9.

Annette Finnerup

Søby Kirke den 26. juli kl. 9.30 - Ærø Single-Festival

Singlefestivalen i Søby afsluttes med gudstjeneste i kirken inden alle udenøes tager afsted. Musikken leveres af festivalens deltagere og prædikant og liturg er sognepræsten.

Hele weekenden vil Søby svinge med masser af musik og mange gæster. Det hele kulminerer i en festlig gudstjeneste i kirken, hvor musikerne fra festivalen leverer musikken og mange fra festivalen deltager. Alle de tilreisende kan nå færgen kl. 11.10.

Åben vejkirke

I Bregninge Kirke går vi nu ind til vores tredje vejkirkesæson. Som de tidligere år vil vi være en flok kirkeværter, som skiftes til at være til stede hver dag i skolesommerferien – fra 29. juni til 9. august – kl. 12.00 til 16.00 med tilbud til besøgende om rundvisning.

For os som kirkeværter er det både sjovt og inspirerende at møde så mange positive og glade mennesker, og vi har da også indtryk af, at vores gæster føler, de får en ekstra oplevelse ved at blive ledt rundt af os. Statistikken for skoleferien 2008 siger, at vi havde 1409 besøgende i løbet af de seks ugers eftermiddagsvagter.

Hvis nogen kunne have lyst til at melde sig som ny kirkevært, så ring blot til undertegnede på 62 58 22 44. Der bliver afholdt et formøde for kirkeværter i løbet af juni, hvor der udarbejdes vagtplan (ca. 3-4 vagter pr. vært hen over sommeren). Nye værter, der ikke behøver at være sognemedlemmer, vil ved mødet blive »klædt på« til job-

bet i form af en orientering om kirkens historie, billedverden og særlige karakterer under en rundgang i kirken. Desuden udstyres man med forskelligt skriftligt materiale. Vi glæder os til at møde nye kolleger.

*På vegne af kirkeværterne
Annette Finnerup
Bregninge-Søby Menighedsråd*

Udsmykning af Sognehuset i Søby

Vores lokale kunstner Eli Albertsen har skænket os 2 smukke malerier, som vi har hængt op i vores Sognehus på Søbakkevej.

Vi er meget stolte over og glade for gaven, som vi takker mange gange for.

Menighedsrådet

Fællesgudstjeneste på Søby Havn søndag den 30. august, kl. 14.00 - Øhavets Dag

Successen var ubetinget sidste år og derfor, gentager vi den selvfølgelig i samarbejde med og på opfordring fra de folk (Henrik Steen bla.), der trækker det store arbejde med at få arrangementet Ø-Havets Dag op at stå. Menighedsrådet mener, at dette er en god måde, hvorpå vi kan lave en friluftsgudstjeneste i et helt perfekt element.

Derfor vil der blive afholdt en fællesgudstjeneste i Bregninge-Søby Pastorat på Søby Havn i forbindelse med den årlige Ø-Havets Dag, hvortil hele øen

selvfølgelig inviteres til at deltage.

Vi vil afholde gudstjeneste på havnen med Søbykoret og vores organist ved klaveret.

Vi vil transportere kirkens klaver ned på havnen og holde kirke dér. Vores kirkesanger Birthe Henriksen og Søbykoret vil lede salmesangen og der vil også være overraskende indslag.

I tilfælde af regn rykker vi indenfor, så vi har en nødplan klar.

Prædikestolen i Søby Kirke

Præsten i Søby Kirke har nu i en rum tid stået på gulvet og prædikedet.

Det er nødvendig, at rykke prædikestolen ned på gulvet, da varmen i længden vil ødelægge stemmen – især fordi den nuværende præst ikke har en, men to gudstjenester hver søndag.

Da man installerede varmeanlægget,

har man ikke tænkt på, at disse varmegener i længden vil give konstant hoste og bronchitis-lignende anfald. Varmeforskellen mellem gulv og prædikestol er omkring 10-12 grader, dvs. der er omkring 30 grader deroppe, fordi varmen blæses direkte ned i »stolen« og i hovedet på præsten fra loftet.

Menighedsrådet arbejder på en løsning på problemet; men det kan tage meget lang tid og ender det med, at hele varmeanlægget skal udskiftes, er det en kostbar affære. Der har i årenes løb været forsøgt mange forskellige tiltag; men ingen har hjulpet.

Det er på moderne dansk et arbejdsmiljøproblem, der skal løses og vi har i fællesskab nået til denne løsning for en tid. Vi håber menigheden har forståelse for dette.

Sognepræsten

Dette er ikke en anmeldelse, men hvor var det en stor oplevelse at høre de gamle kulminearbejdere i Rise og Bregninge kirker. Den dygtige dirigent, de gamle klare stemmer, der sang om farerne ved arbejdet, om kammeratskabet og om glæden ved livet.

En stor tak til Rise Bryggeri, der gjorde det muligt at vi kunne give det gamle kor god Ærø-bryg med hjem til Zwickau.

*p. v. a. Rise og Bregninge-Søby Menighedsråd.
Tange Rasmussen.*

(oversættelse)

Zwickaus minearbejderkor og 75 Zwickauborgeres besøg på Ærø fra 13.-17. April 2009.

På opfordring af Dietmar Vettermann besøgte Zwickaus Stenkulmineforenings mandskor Ærø den første uge efter påske.

Ved Vettermanns afsked som Zwickaus overborgmester i August 2008 tilbød koret at komme til hans nye hjemstavn på Ærø og afholde to gratis koncerter i 2009.

Disse blev afholdt den 14. og 16. april i Rise og Bregninge kirker, og blev mødt med stor lydhørhed og interesse.

Koret sang minearbejdersange fra flere århundreder.

Dietmar Vettermann havde det ønske, selv at føre publikum gennem programmet på dansk. Selvom han efter kun et halvt års sprogundervisning endnu ikke mestrede sproget perfekt, klarede han opgaven og gjorde sig fuldstændig forståelig.

Zwickauerne var meget begejstrede for den meget personlige og venlige atmosfære de mødte på Ærø

At besøget var så vellykket kan man især takke pastor Agnes Haugaard og Tange Rasmussen for. Begge bidrog væsentligt til den vellykkede koropræden.

En særlig overraskelse fik gæsterne, da Bregninge Menighedsråd indbød til hyggeligt samvær og efterfølgende overrakte gæsterne en meget dejlig gave.

Ved afslutningen af samværet blev Kanonen »Dona nobis Pacem« afsunget i fællesskab. Dette var et rørende øjeblik.

Hjertelig tak!

Også mange tak til Jan Pedersen, der holdt et fremragende foredrag på Søbygård, og stod for en byvandring gennem Ærøskøbing.

Mange tak til alle, der med deres gæstfrihed skænkede Zwickauerne et blivende minde.

Dietmar Vettermann

Tranderup Sogn

Siden sidst...

Siden sidst – er et indlæg fra Tranderup Menighedsråd, hvor der kort bliver beskrevet om afholdte arrangementer, beslutninger og nye tiltag fra menighedsrådet.

– Tranderup Menighedsråd har den store glæde, at kunne takke ja til et tilbud om en ny håndkniplet alterdug og serviet til kirkekalken i kirken. Det er Grethe Lauritsen, Dunkær (som tidligere bosat i Vindeballe), som vil give sig ud i dette store håndarbejde. Grethe har tidligere kniplot til kirken, hvilket alle i sognet nyder megen glæde af. Menighedsrådet takker for Grethes tilbud og ser frem til det smukke håndarbejde, vil pryde på vores alterbord.

– Nu har »kirkelig legestue« været i gang i 2 år. Der har ikke været overvældende med børn og voksne, men der har været en »pæn« flok og alle er begejstret for denne eftermiddag. Marietta, Ulla og Klaus er tovholder, samt sognepræsten og alle ønsker at forsætte på en ny sæson til september.

– Menighedsrådet har på sit sidste møde besluttet at kirken og materalerummet skal kalkes udvendigt denne sommer, så derfor vil mange opleve lidt uro omkring kirken i en kort periode. Men så vil kirken igen fremstå hvid og smuk, blandt de grønne træer på kirkegården.

– Så er der endnu gået en sæson med »Sogneeftermiddage« i Tranderup Sognehus. Der er i perioden fra den 1. sep. 2008 frem til 1. april 2009, været mange spændende foredrag, om rejsemål i det fremmede og musikalsk underholdning.

I det forgangene år har besøgstallet også været stigende og det er jo både til glæde for »de fortællende« men også for arrangørerne. Ved afslutningseftermiddagen den 29. marts, indkom der mange nye og spændende forslag om nye foredragsholder til den kommende sæson, så nu er det menigheds-

rådets opgave at sammensætte et program. På glædelig gensyn til september i Sognehuset.

– Der har også været møde i klokkeudvalget og denne gang med klokkekonsulenten Per Rasmus Møller. Han kunne rådføre menighedsrådet om valget af den rigtige klokkefabrikant og ophængets konstruktion. Der er en hel del formularer som skal udarbejdes, men klokkeudvalget arbejder seriøst og målrettet.

Menighedsrådsmøde

Tranderup Menighedsråd afholder offentligt menighedsrådsmøde i Tranderup Sognehus mandag den 17. august kl. 19.00.

Ærøskøbing Sogn

Velfærdsforanstaltninger på vores kirkegård

På vores kirkegård, som er fast arbejdssted for vores graver og gravermedhjælper, skal der være følgende faciliteter til rådighed for de ansatte:

- Toilet
- Spiseplads
- Håndvask / baderum
- Garderobe og omklædningsrum
- Telefon

For at kunne opfylde Arbejdstilsynets krav har vi foretaget en ombygning af graverens hus på kirkegården, så der nu er nogle fine faciliteter til rådighed for de ansatte.

Graverens kontor og frokoststue er blevet nymalet. Redskabsrummet, hvor der tidligere stod maskiner og redskaber, er blevet nyindrettet med toilet til de ansatte. Der er omklædningsfaciliteter med fast aflåselige skabe samt brusekabine. Hele indretningen fremtræder lys og smagfuld. Jeg vil opfordre gæster på kirkegården til at se på de nye graverfaciliteter, når de alligevel gæster kirkegården.

I stedet for det nedlagte redskabsrum har vi foretaget en betydelig udvidelse af graverskuret ved siden af graverens hus. Her er der nu god plads

til at stille maskiner og redskaber, og der er også indrettet en fast arbejdsplads til graveren med et stort bord og god plads. Graveren har givet udtryk for, at denne ændring af arbejdsforholdene er noget, der kan mærkes i dagligdagen.

*Lars Danquart,
menighedsrådsformand*

Det gamle træ – åh lad det stå

At passe træer er en vanskelig opgave. Når træerne så står på en kirkegård eller på en kirkeplads med fredninger, bliver det ikke nemmere. Igennem otte år har menighedsrådet i Ærøskøbing arbejdet med planer omkring træerne i de to nævnte områder. Træerne må ikke røres, før stiftets trækonsulent har vurderet, hvad der kan / skal gøres. Når det så drejer sig om træerne på pladsen ved kirken, skal fredningsmyndighederne også høres. Hvis der eventuelt skal fældes et træ, skal det først frigives af fredningsmyndighederne. Alt dette er sket i de forløbne otte år. Konsulenten har aflagt flere besøg, og resultatet var, at der ikke var enighed, når det drejede sig om kirkepladsen.

Så skal man spørge provstiudvalget, og herfra var afgørelsen, at vi måtte foretage fældning af de træer, som der

var enighed om fra fredningsnævn og konsulent. Så vidt så godt. Der var afsat penge til projektet, og vi kunne gå i gang. På kirkegården blev tre træer fældet, et på grund af skader fra en påkørsel, to på grund af forkert placering. Udover fældning skulle alle øvrige træer beskæres. Ærø Redningskorps gik i gang og har lavet et godt stykke arbejde. Det har pyntet gevaldigt.

På kirkepladsen er plænerne omkring kirken ret bløde, så vi gik og håbede på en god frostperiode, så bunden kunne bære den tunge kranvogn. Da frosten kom, gik vi straks i gang, og vi nåede at få klaret området på nordsiden. Så var det slut med frosten, og vi måtte opgive at nå længere i denne vinter. Der ligger altså stadig et stykke beskæringsarbejde og endnu tre fældninger, før pladsen er helt færdig. På nordsiden er fældet to træer, og de andre er beskåret. Tre træer står nu og ser underlige ud. Konsulenten ville fælde, men da de ikke er frigivet fra fredningsmyndighederne, kunne det kun blive til en styning, som det tidligere er gjort. Når vi bliver helt færdige næste vinter, skal det hele afsluttes med plantning af to nye lindetræer på sydsiden.

Nogle mennesker blev noget oprevne over fældningerne, men selv fredede træer har en slutlevetid. I kraftig vind kunne det være så farligt at færdes på pladsen, at der nogen gange har måttet lukkes for adgang.

Når disse linier læses, er der forhåbentlig blevet solgt en hel del træ på auktion.

Når vi næste vinter bliver helt færdige – og træerne fremover får en lettere vedligeholdelsesbeskæring ca. hvert 5. år – så er vi sikret, at vi også om 50 år vil have store, gamle, smukke træer både på kirkegården og på kirkepladsen.

*Else Emilie Madsen,
kirkeværge*

Efterlysning af et ældre foto af porten til Ærøskøbing Præstegård i Søndergade

Præstegårdsudvalget efterlyser et gammelt foto af præstegårdens port i Søndergade, Ærøskøbing. Porten skal fornyes og i denne sammenhæng ønsker udvalget, at porten skal opføres i sin oprindelig udseende. Så derfor efter-

lyser rådet evt. borgere som skulle ligge inde med et gammelt foto, som rådet måtte se eller låne.

Henvendelse til Karen Kristiansen, tlf. 62 52 16 68 eller Conny Larsen, tlf. 62 52 16 22.

Konservering/restaurering af messehagel

I sidste nummer af kirkebladet skrev vi om vores gamle messehagel fra 1725, som vi ønskede bevaret for eftertiden ved hjælp af en omfattende konservering/restaurering. Vi havde fået to overslag på bevaring af messehagelen, og i første omgang havde vi sagt ja til den billigste løsning, men fortrød det, fordi vi havde visse forhåbninger om et overskud i regnskabet for 2008, som kunne finansiere den dyre restaurering / konservering af messehagelen.

Det var godt, at vi fik den udsættelse, idet vi fik et overskud på 2008 budgettet, som var stort nok til at finansiere den dyre løsning. Vi får også god hjælp til udgifterne fra Ærø Brand Fonden.

Efter en gennemgribende restaurering/konservering kan vi glæde os til at tage messehagelen i brug til pinse.

Som en sikring af, at vi i fremtiden opbevarer messehagelen på den bedst mulige måde, vil Langelands Museum, som har foretaget konserveringen / restaureringen, levere messehagelen i en opbevaringskasse. Når messehagelen afleveres her i Ærøskøbing, vil museet instruere os i, hvad vi skal være opmærksomme på ved den fremtidige opbevaring.

*Lars Danquart,
menighedsrådsformand*

Unge sangtalenter gæster Ærøskøbing

Vi er så heldige på Ærø at få besøg af et kor, der tilhører eliten indenfor børnekor i Danmark! Onsdag den 1. juli kl. 19.30 giver DR Juniorkoret koncert i Ærøskøbing Kirke. Juniorkoret fungerer som aspirantkor til det berømte DR Pigeor, og koret består af 45 piger i alderen 12-16 år. Pigerne skal ikke blot til sangprøve, inden de bliver optaget i koret, de forventes også at kunne spille et musikinstrument. De øver hver uge i den nye TV-By på Amager. Mens pigerne er i koret, får de intensiv træning i

sang og horelære for at leve op til de høje krav, der stilles til deres musikalske formåen. DR Junior-Koret laver deres egne koncerter rundt om i landet og medvirker på CD-indspilninger, men de er også faste deltagere i DR Pigeorets årlige julekoncert.

Dirigenten Susanne Wendt er uddannet kordirigent fra Det Kgl. Danske Musikkonservatorium i København, hvor hun også specialiserede sig i at dirigere børnekor. Hun har dirigeret en lang række børne-, ungdoms- og voksenkor i forbindelse med koncerter både herhjemme og i udlandet.

Her er en sjælden chance for at høre disse unge sanglærker på Ærø! Koncerten gentages i øvrigt torsdag den 2. juli i Marstal. (Se i dette blad på Marstal-siden for billede af DR Juniorkoret). Der er gratis entré, men mulighed for at give kollekt ved udgangen. Koncerten støttes af Voderup-Fonden.

Paul Nedergaard, organist

Blokfløjtemusik i Ærøskøbing Kirke

Tirsdag den 7. juli kl. 19.30 kan man høre stor musik på et lille instrument. Godt hjulpet på vej af kirkens fremragende akustik vil Leif Ramløv Svendsen give en solokonzert med klassisk musik for blokfløjte. Leif Ramløv Svendsen fik sin grundlæggende musikalske uddannelse på Blindeinstituttet i København. Senere studerede han i udlandet, bl.a. i Tyskland, hvor han debuterede fra solistklassen i Hannover i 1978. Han modtog Jacob Gades legat i 1974 og har gennem årene foretaget adskillige CD-indspilninger med barok-musik. Leif Ramløv Svendsen underviste i en årrække som docent ved Jysk Musikkonservatorium i Århus, men nu koncentrerer han sig om sin omfattende koncertvirksomhed og om ledelsen af pladeforlaget Paula Records. Til koncerten den 7. juli vil Leif Ramløv Svendsen spille en sats fra Vivaldis »De fire årstider«, derudover musik af Telemann og Jan Jacob Van Eyck. Som interessant krydderi på det traditionelle repertoire vil han foredrage nogle anonyme fuglestykker på den lille sopraninoblokfløjte. Gratis entré, men mulighed for at give kollekt.

Paul Nedergaard, organist

Sensommerkoncert

Søndag den 23. august kl. 19.30 er der koncert med klassisk orgelmusik i Ærøskøbing Kirke. Repertoiret til koncerten spænder over flere århundreders orgelmusik lige fra den gamle mester Johann Sebastian Bach (1685-1750) til den nulevende svenske komponist Rune Elmehede. Ind imellem har vi komponisten Felix Mendelssohn, som har

200 års jubilæum i år (1809-1847). Han er i dag mest kendt for sin orkester- og kormusik, men har også skrevet glimrende orgelmusik.

Organisten er Marstal Kirkes organist Karsten Hermansen, som kommer tilbage til Ærø efter at have givet koncert på den svenske ø Gotland tidligere på måneden. Gratis adgang

Paul Nedergaard, organist

Rise Sogn

Ferie og friweekend

Præsten holder ferie 13.7-3.8.

Døbte:

Lærke Strandly Hansen,
Søndre Kystvej 15.

Begravede:

Peter Ferdinand Jensen,
Lammehusene 1.
Magda Cecilia Kaspersen,
De gamles Hjem,
Store Rise Landevej 6.
Albert Kristensen,
Lille Stokkebyvej 2.
Klara Petersen,
Store Rise Skolevej 2.
Jens Groth Kristensen,
Moseager 12.

Janet Cecilie Ligaard

Ny organist i Rise, Tranderup og Bregninge Kirker præsenterer sig

For ganske nylig er jeg begyndt som organist ved de 3 smukke middelalderkirker i Rise, Tranderup og Bregninge. Efter at have efterladt en vrangvillig kat, som pure nægtede at tage med på nye eventyr, på den gamle adresse tæt ved Hareskovby i det sjællandske, drog min mand og jeg sidst i marts med flygel og andet habengut til vores nye hjem i Dunkær.

Menighedsrådene og medarbejderne bød os allerede velkommen på min første arbejdsdag i det hyggelige sognehus i Tranderup, hvor der blev budt på kage, kaffe og festligt samvær. Det var en dejlig modtagelse, og jeg begyndte så småt at føle mig klar til min første

store udfordring som organist, nemlig at spille til påskegudstjenesterne i de 3 kirker.

Jeg har været organist ved Sengeløse Kirke, som ligger i Høje Taastrup Kommune på Københavns vestegn, i godt og vel 16 år. Der har jeg, udover at spille orgel, ledet både børne- og voksenkor og arrangeret mange forskelligartede koncerter. Desuden har jeg virket som klaverpædagog på flere musikskoler både i Nordjylland og i København, og i et par år var jeg organist i Kong Haakons Kirke, den norske sømandskirke på Amager.

Min opvækst tilbragte jeg i USA i staten Oregon, som ligger helt ude ved Stillehavet på landets vestkyst. Min far var en ivrig harmonikaspieler og min

mor holdt meget af at synge, så der har været rigeligt med musik i mit barndomshjem. Jeg begyndte selv at spille klaver i en forholdsvis tidlig alder hos en ældre kvinde, som ikke holdt sig tilbage fra at give mig et rap over fingrene, hvis jeg spillede forkert. Kun klassisk musik var tilladt i undervisningen, så de sidste nye popmelodier måtte jeg spille i smug. Siden hen har jeg lært at praktisere lidt mere moderne metoder over for mine egne klaver-elever!

På min skole i USA havde jeg en meget engageret musiklærer, som bl.a. lærte os at synge flerstemmigt efter noder i sangtimerne. Meget til min fortrydelse oprettede hun et drengekor, som turnerede staten rundt, og min bedste ven, den islandske Örn, fortalte levende om alle de spændende oplevelser han havde som medlem af det kor, jeg desværre i kraft af mit køn var udelukket fra at deltage i. Selv supplerede jeg klaverspillet med klarinet-spil, og i den forbindelse kom jeg med i skoleorkestret. Hver sommer deltog jeg i en teaterforestilling for børn og unge, hvor jeg har spillet alt fra havfrue til hofdame. Og sidst men ikke mindst var jeg meget optaget af at danse, og det blev dansene fra sydøsteuropa, mellemøsten og balkanlandene, som var mine favoritter.

Min mand er også meget interesseret i musik, og har fået en god sanglig ballast allerede som barn i Københavns

Drengekor. Igennem mange år har han sunget i Studentersangforeningen, et mandskor som er tilknyttet Københavns Universitet, og vi har sammen sunget i en Oktet med hjemsted i Roskilde. Desværre har Oktetten nu sunget sin svanesang efter mange gode år med optrædener i flere sjællandske kirker og sognegårde. Men med bopæl på Ærø ville det heller ikke have været nemt for min mand og jeg at deltage længere!

Nu synes jeg, at jeg er kommet godt igennem påsken i de 3 kirker, og forud ligger de næste store udfordringer, nemlig at spille til konfirmationerne og forårets helligdage. Jeg befinder mig godt på min nye arbejdsplads, hvor jeg har oplevet stor hjælpsomhed, hjertelighed og imødekommenhed. Katten Josephine er, i første omgang meget imod sin vilje, blevet installeret i huset i Dunkær, hvor hun nu er blevet så tryk, at hun ikke længere gemmer sig nede i flyglet. Sammen nyder vi en tur hver aften i den stille og meget stjerneklare ærøske nat. Min mand rejser stadigvæk frem og tilbage mellem Ærø og Taastrup på grund af sit arbejde, men han glæder sig meget til snart at blive fastboende her på øen.

Jeg ser frem til mange gode år i Rise, Tranderup og Bregninge, til at blive integreret i øens musikliv og til at lære endnu flere nye mennesker at kende.

Gitte Jørgensen

Skt. Hans i Rise Præstegårdshave

Vi er i fuld gang med forberedelserne til årets Sankt Hans fest og håber på igen at kunne invitere til en hyggelig og stemningsfuld aften i præstegårds-

haven med familie-underholdning, salg af kage, kaffe/the, pølser, øl og sodavand.

Båltalen bliver i år holdt af højskolelærer, forfatter og teolog Doris Ottesen, Gammelgaard. Arrangementet starter kl. 20.00, men kom gerne tidligere og nyd sommerstemningen

Skt. Hans aften var i mange år en tilbagevendende begivenhed i Rise Præstegårdshave i 1950-1970, da Rise dengang stadig var et bondesamfund. Der var dengang stort fremmøde af sognets beboer, især de unge mennesker. Der blev holdt båltale samt en masse sanglege.

Efter mange års stilhed er traditionen genopstået. Kirkesognet har ændret karakter, mange nye er flyttet hertil, og det har vist sig, at mange unge familier fin-

der vej til Præstegårdshaven denne aften. Her laves børne-teater, der er bål-tale, fællessang og musik og ikke mindst et stort kaffebord med hjemmebag, bagt af sognets beboere. Ligeledes er der mulighed for at købe øl, sodavand og pølser. Aftenen slutter med et stort bål. Vi i menighedsrådet håber på god tilslutning og godt vejr.

Rise Menighedsråd.

Kirkekaffe

Vi serverer kirkekaffe efter gudstjenesten den første søndag i hver måned. Sommeren over vil der være mulighed for en kop kaffe og hyggeligt samvær i våbenhuset følgende søndage: den 7. juni kl. 11, den 5. juli kl. 9.30 og den 2. august kl. 9.30.

Janet Cecilie Ligaard

Marstal Sogn

Gudstjeneste – Reminder

Friluftsgudstjeneste

Husk Friluftsgudstjenesten i Marstal 2. pinsedag d. 1. juni kl. 14 ved Egehovedskoven – mellem badehusene og stranden!

Gudstjenesten byder bl.a. på musik af Herman Gehring og Troels Mark Pedersen, og efter gudstjenesten byder menighedsrådet på en tår kirkekaffe!

Vi håber på godt vejr.

Skulle det blive meget dårligt vejr rykkes gudstjenesten til Marstal kirke.

Vi ses i solens glans.

Jazz-Gudstjeneste

Den 7. Juni kl. 16. holder vi i Marstal den traditionelle Jazz-Gudstjeneste. Musikken leveres af kirkens pigeekor sammen med Ruth Nøjgaard (sang) akkompagneret af Sven Erik Svane (klaver), Henrik Rathsach (bas) og Fabian Thumilaire (trommer). Salmerne er både nye og gammel-kendte, og det er en oplevelse af de helt gode at synge bl.a. »O kristelighed« med dette akkompagnement.

Kom og vær med til en stemningsfuld gudstjeneste!

Lars Peter Wandsøe Kristiansen

Marstal Kirkekor vil gerne være større!

Nyt korskolehold begynder fredag den 28. august kl. 15.00-15.45 i kirkens dåbsværelse – på kirkens sydside.

Alle børn fra 3. til 5. klasse med lyst og interesse for sang er meget velkomne til at se, om det er noget for dem. I korskolen bliver der lagt vægt på at lære at synge rent, at kunne følge med i noderne, at synge små tostemmige sange, og i det hele taget at blive godt rustet til at deltage i Marstal Kirkekor efter et halvt års forberedelsestid. Elever fra 6. klasse og opefter har mulighed for at afvikle deres korskoleperiode direkte i Marstal Kirkekor. Ring og hør nærmere!

Marstal Kirkekor har gennem årene medvirket i mange forskellige musikalske sammenhænge og med meget forskelligt repertoire – både rytmisk og klassisk – men eftersom korets hovedopgave er at ledsage salmesangen om søndagen, er vægten naturligvis lagt dér.

Hvis der er spørgsmål eller tvivl, er man velkommen til at ringe til Karsten Hermansen på tlf. 62 53 15 62 eller skrive på e-postadressen: khermansen@mail.dk

Ny graver

Som nævnt i november udgaven af kirkebladet er Martin Skov blevet ansat som graver ved Marstal Kirke. Han er opvokset på en lille ø, Egholm, i Limfjorden, så ølivet er ham ikke fremmed.

Martin er faguddannet gartner. Desuden har han taget en tillægsuddannelse som erhvervspædagog. Han har i 16 år beskæftiget sig med kirkegårde, såvel menighedsrådsdrevne som kommunale.

Martin er meget glad for sit arbejde på kirkegården og har allerede sat sit præg på den. Samtlige pladegrave og kanter er blevet rette op. På Martins foranledning vil det nu være muligt at lægge en pude eller krans på pladegravene i tiden 1. november til 1. april. Flere tiltag er på vej. De vil blive slået op på kirkegården. Sin fritid bruger Martin på fiskeri, familie og hund. Desuden skriver han tekster til revy og har fået udgivet 2 bøger.

Tre sommerkoncerter i Marstal Kirke

Lørdag den 13. juni kl. 17.00

Sønderjysk Pige Kors Juniorkor under ledelse af Katrine Thygesen

Koret er en del af det højt profilerede Sønderjysk Pige Kors, som holder til i Sønderborg. Juniorkoret har flere gange deltaget i konkurrencer, hvor det har fået høje placeringer. Der er derfor al mulig grund til at komme og lytte til flot pige kors sang, når Juniorkoret for femte år i træk kommer på sommerbesøg i Marstal.

Torsdag den 2. juli kl. 19.30

DR JuniorKoret under ledelse af Susanne Wendt

Mon ikke de fleste kender DR PigeKoret fra radioen eller fra fjernsynet nytårs-aften, når det nye år synges ind umiddelbart efter midnat? Nu kommer pigekorets aspirantkor DR JuniorKoret til Ærø, bestående af 45 piger i alderen 12 til 16 år. Koret blev oprettet i 2005 og har siden samarbejdet med DR Symfoniorkestret og PigeKoret. Koret har medvirket på CD-indspilninger og har et højt musikalsk niveau. Alle korsangere får individuel sangundervisning og spiller på et instrument, så den musikalske ballast er i fineste stand.

Susanne Wendt, som er korets dirigent, er uddannet almen musikk lærer fra Det kgl. danske Musikkonservatorium og har videreuddannet sig i kordirektion og sang hos en række af landets bedste på området.

Der er virkelig noget at glæde sig til!

Torsdag den 30. juli kl. 19.30

Flemming Dreisig, orgel

Flemming Dreisig var kun 19 år, da han spillede sin debutkoncert, hvor hans virtuose spil og fine improvisationstalent vakte stor opmærksomhed. Kun 21 år gammel blev han ansat som domorganist i Maribo Domkirke. Senere flyttede han til Helligaandskirken i København og blev som 32 årige professor ved musikkonservatoriet. I 1989 flyttede Dreisig til Ærø, hvor han blev organist i Ærøskøbing Kirke til 1992.

Efter et par år i Nordjylland vendte han atter tilbage til Ærø. Denne gang til Søby Kirke, hvor han virkede i halvandet år, inden turen gik til Bornholm. Da Flemming Dreisig i begyndelsen af det nye årtusind blev domorganist i Københavns Domkirke, kom hele landet for alvor til at høre meget til ham. Der er jo daglige radiotransmissioner fra domkirkens morgen-andagter, men det var også ham, der spillede ved kronprinsparrets bryllup i 2004. Da DR Koncerthusets nye, store orgel skulle indvies i januar i år, var det også ham, der sad på orgelbænken.

Der er derfor mange gode grunde til at komme og høre, når en af Danmarks absolut fineste organister spiller i Marstal Kirke.

Der er fri entre til alle koncerterne.

Gudstjenester på Marstal Ældrecenter

11. juni	Strandstuen	kl. 14.30	Kristiansen
18. juni	Centersalen	kl. 10.00	Hauge
25. juni	Rød	kl. 14.30	Hauge
2. juli	Centersalen	kl. 10.00	Hauge
9. juli	Grøn	kl. 14.30	Kristiansen
16. juli	Centersalen	kl. 10.00	Kristiansen
23. juli	Blå	kl. 14.30	Hauge
30. juli	Centersalen	kl. 10.00	Kristiansen
6. august	Orange	kl. 14.30	Kristiansen
13. august	Centersalen	kl. 10.00	Kristiansen
20. august	Strandstuen	kl. 14.30	Kristiansen
27. august	Centersalen	kl. 10.00	Hauge
3. september	Rød	kl. 14.30	Hauge

Arrangementsoversigt

<i>Dag</i>	<i>Dato</i>	<i>Tid</i>	<i>Sted/Kirke</i>
Torsdag	4. juni	kl. 16.00	Ærøskøbing: Menighedsrådsmøde, offentlig adgang.
Søndag	7. juni	kl. 14.00	Bregninge-Søby: Åben kirke.
Søndag	7. juni	kl. 16.00	Marstal: Jazzgudstjeneste.
Lørdag	13. juni	kl. 17.00	Marstal: Koncert med Sønderjysk Pige Kors under ledelse af Katrine Thygesen.
Tirsdag	23. juni	kl. 20.00	Rise: Sankt Hans arrangement i Rise Præstegårdshave.
Søndag	30. august	kl. 14.00	Søby: Fællesgudstjeneste på Søby Havn. Ø-Havets Dag.
Lørdag	20. juni	kl. 24.00	Bregninge: Midnatsgudstjeneste maskefestivalen.
Onsdag	1. juli	kl. 19.30	Ærøskøbing: DR Juniorkoret koncert.
Torsdag	2. juli	kl. 19.30	Marstal: Marstal Koncert med DR JuniorKoret under ledelse af Susanne Wendt.
Tirsdag	7. juli	kl. 19.30	Ærøskøbing: Leif Ramløv Svendsen solokonzert med klassisk musik for blokfløjte.
Søndag	26. juli	kl. 9.30	Søby: Ærø Single-Festival, Gudstjeneste.
Torsdag	30. juli	kl. 19.30	Marstal: Koncert med domorganist Flemming Dreisig.
Torsdag	20. august	kl. 19.00	Ærøskøbing: Menighedsrådsmøde, offentlig adgang.
Søndag	23. august	kl. 19.30	Ærøskøbing: Koncert med klassisk orgelmusik.
	29. juni til	kl. 12.00 til	
	9. august	kl. 16.00	Bregninge: Åben Vejkirke.
Søndag	6. september	kl. 16.00	Marstal: Høstgudstjeneste.
Lørdag	12. september		Bregninge: Sensommertur til kirker på Tåsinge og Langeland.

Bog anmeldelse

Forfatter: Lene Østergaard

Titel: Det første år uden

- En bog om tab, sorg og savn

Forlag: Alfa, 1. udgave, 2008

Sideantal: 51

Bogen er en enkelt skrevet brugsbog uden de store og indviklede forklaringer. Det er der brug for netop på dette område, hvor børn

og unge mister i nærmeste familie.

Den skal bruges ved køkkenbordet eller spisebordet sammen med en voksen. Det vidner kaffe- eller saftvandsringene om på forsiderne af hver af de tre store kapitler, den er ind-delt i:

I Afsked og begravelse, II Hverdagen den første tid efter, III Savn og mærkedage.

Den har ligeledes et lidt forslidt og stilhæfteagtig form, fordi det er meningen, at barnet selv skal skrive om den første svære tid efter at have mistet en nær. Den lidt dystre farve og det tillempede slidte udseende gør straks, at man tænker, at her er der noget tungt og svært

på færde. Sproget er meget ligetil, så alle kan følge med. Her har forfatteren virkelig forsøgt at gøre den til en højt-læsningsbog, hvor barnet bagefter kan udfylde stilhæftets tomme side med spørgsmål som f.eks.: »Har du tanker om, hvor den, du har mistet, er henne?«, »Hvad tænkte du, da du kom ind i kirken?«, »Hvad sang I?« eller »Hvad gør du, når du er ked af det?«.

Det er klart, at børn på 12-13 år sagtens selv kan udfylde siderne, mens de mindreårige skal have hjælp.

Bogen er, påpeger forfatter, ikke ment som en, man bare stikker barnet i hånden og som barnet så selv skal læse. Den er ment som et led i sorgbearbejdelsen efter alvorlige tab af personer i den nærmeste familie.

Ideen med at nedskrive er kendt

medtænkt nogle flere farverige billeder til samtalen efter oplæsningen i fællesskabet. Rigtig mange børn i dag er meget visuelle og gode til at betjene sig af billeder, selvom de er dårlige til at stave. De sort/hvide billeder gør bogens budskab tungt, hvorimod farverige samtalebilleder ville give en chance for de børn, der er dårlige med ord og stavning, men gode til det mere visuelle.

Der til et lille hjertesuk belært af erfaring efter mange begravelse i vore smukke kirkerum. Det at indsætte et foto af blomsterne i kirken, synes jeg ikke om, som bogens forfatter foreslår. Det er at forstyrre højtideligheden i kirken ved at opfordre til det. Det, at én farer rundt og fotograferer, virker direkte forstyrrende for en i forvejen meget sårbar menighed. Det skal enten gøres i meget god tid, før højtideligheden går i gang eller vente til bagefter ude ved gravstedet eller hvor blomsterne nu lægges efter bisættelsen.

På trods af dette er det en god lille bog. Den har absolut sin

berettigelse på et meget sårbart punkt i barnets og den unges liv, hvor det at miste kan sætte meget dybe spor, hvis ikke omgivelserne gør deres til at hjælpe til.

Sognepræst Agnes Haugaard

og kan være rigtig god for nogle, mens andre ikke kan formulere sig med ord, men bedre fysisk og i billeder. Det skal man være opmærksom på.

De tomme skriveark i »stilhæftet« appellerer til at formulere sig i ord, hvilket jeg synes er lidt for enøjet. For nogle vil det være lettere at tegne under spørgsmålet: »Har du tanker om, hvor den, du har mistet, er henne?« Man kunne have

Søby Kirke

Sognepræst Agnes Haugaard
Bregninge Præstegård,
Vester Bregninge 11, 5970 Ærøskøbing
Tlf: 62 58 14 31, fax: 62 58 14 33
E-mail: AHAU@KM.DK
Træffes alle dage telefonisk mellem
11.30-12.30 og efter aftale, fredag fred.

Graver Max Hansen.
Tlf. 30 11 61 59.

Menighedsrådsformand Hanne Fynbo.
Tlf. 63 35 06 26.

Kirkevæрге: Kirsten Langdill.

Ærøskøbing Kirke

Sognepræst Lars Ole Gjesing,
Søndergade 43, 5970 Ærøskøbing,
tlf. 62 52 11 72, fax 62 52 11 71.
Træffes bedst kl. 11-12,
undtagen mandag. logj@km.dk

Graver Christian Petersen
tlf. 20 44 79 56. Træffes bedst på
kirkegården, kl. 11-12, undt. mandag.

Organist Paul Nedergaard,
tlf. 62 52 15 05

Menighedsrådsformand Lars Danquart,
Strandvejen 15, Ærøskøbing,
tlf. 62 58 23 45

Kirkevæрге Else Emilie Madsen,
tlf. 62 52 20 60.

Marstal Kirke

Sognepræst (kbf), provst,
Anders Hauge
Adr.: Kirkestræde 14, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 10 80. Fax: 62 53 10 82.
E-mail: aha@km.dk
Træffes bedst kl. 11.00-12.00
undt. mandag.

Sognepræst
Lars Peter Wandsøe Kristiansen
Adr.: Møllevejen 93, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 11 09.
E-mail: lpwk@km.dk
Træffes bedst kl. 11.00-12.00
undt. fredag.

Kirke-/kirkegårdskontoret:
Kordegner Simon Winberg
Ommelsvejen 24, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 10 38. Fax: 62 53 10 37.
E-mail: sjw@km.dk
Træffetider: Mandag, tirsdag, fredag og
lørdag kl. 9.30-11.30.
Onsdag kl. 15.30-17.30. Torsdag lukket.

Organist Karsten Hermansen
Tlf. 62 53 15 62.
E-mail: khermansen@mail.dk
Træffes bedst kl. 8.00-9.00 undt. onsd.

Kirketjener, Marstal kirke
Helge Nygaard Hansen
Tlf. 40 16 90 12. Mandag fri.

Kirketjener, Ommel kirke
Verner Kristensen
Tlf. 62 53 22 55. Onsdag fri.

Menighedsrådsformand
Jens Hebsgaard
Tlf. 29 29 40 04.
E-mail: jens@hebsgaard.net

Graver Martin Skov
Tlf. 23 36 16 94.

Kirkevæрге Bjarne Møller
Tlf. 40 33 08 09.

Bregninge Kirke

Sognepræst Agnes Haugaard
Bregninge Præstegård,
Vester Bregninge 11, 5970 Ærøskøbing
Tlf: 62 58 14 31, fax: 62 58 14 33
E-mail: AHAU@KM.DK
Træffes alle dage telefonisk mellem
11.30-12.30 og efter aftale, fredag fred.

Menighedsrådsformand Hanne Fynbo.
Tlf. 63 35 06 26.

Kirkevæрге: Birger D. Petersen

Graver Niels-Jørgen Bech
Tlf: 62 58 12 58.

Rise Kirke

Sognepræst Janet Ligaard,
Kirkeballevæg 4, St. Rise,
telefon 62 52 15 47.
Mobil tlf. 51 27 97 12.
Træffes bedst hverdage kl. 11.30-12.30
– undtagen man. jcl@km.dk

Graver John Groth Nørgaard,
tlf. 23 65 09 70.

Menighedsrådsformand
Aksel Krogenlund Larsen,
Brovej 3, Ærøskøbing,
tlf. 21 84 22 89.

Kirkevæрге Johan Knudsen,
Toftevej 3, Ærøskøbing,
tlf. 62 52 15 60.

Tranderup Kirke

Sognepræst Lars Ole Gjesing,
Søndergade 43, 5970 Ærøskøbing,
tlf. 62 52 11 72, fax 62 52 11 71.
Træffes bedst kl. 11-12,
undtagen mandag. logj@km.dk

Graver Hans Jepsen Albertsen
tlf. 62 52 14 88.

Menighedsrådsformand Lissi Anneberg
tlf. 62 52 27 24.

Kirkevæрге Lisse Anneberg.

Indlæg til kirkebladet

Hvis man har et indlæg til kirkebladet er man velkommen til at henvende sig til et af menighedsrådene. Vi vil så forsøge at finde plads i et af de næste kirkeblade.

Det ærøske kirkeblad

Børnenes sider

Konfirmandlejr i Bregninge d. 27.-29. marts 2009

Vi mødtes i Sognegården ved 6-tiden og så kom Hald-konfirmanderne, for vi skulle spise aftensmad.

Vi fik frikadeller osv..

Så talte Karsten om Ærø historie.

Bagefter var der orienteringsløb. Vi blev delt op i 3 hold og skulle så svare på spørgsmål om Bibelen. Efter det fik vi pølsehorn og skulle hentes af forældrene.

Pigerne fra Ærø havde nogle piger fra Hald boende og drengene fra Ærø havde nogle drenge fra Hald boende.

Om lørdagen var vi til gudstjeneste.

I et stor telt udenfor kirken fik vi fisk til at sætte på tøjet, hjemmebagt brød og små poser med mannagryn til at sætte på to store trækors inde i kirken. Så så vi skuespil.

Ja, det var jo alt sammen sjovt med det!
Bregninge-Søby konfirmanderne

Salmer skrevet af deltagere på konfirmandlejren

Mel: I en kælder sort som kul

Kananærkvindens barn
plages af dæmonen
Moren til det stakkels barn
gik til telefonen
Kaldte Jesus: »Hvor er du,
jeg har brug for hjælpen nu?«
»Tiden er ej inde,
den skal nok oprinde!«

Giv ej brød til hundene,
de skal intet have
giv til børnemundene
brød til deres mave
»Herre, men alligevel,
hundene ta'r altid sely,
for de ta'r de krummer,
som vi ikke rummer!«

»Kvinde, sikken tro du har,
ske dig som du ville
Du kan lettet gå herfra,
det er ikke ilde
Hvis vi bare har vor tro
og vi la'r den roligt gro
Så kan vi fortælle
om Guds almagtsvælde!«

Skrevet af Petra og Louise

Mel: I østen stiger solen op.

Der var en gang en mand på tur,
som gik ud ad en vej,
men der lå røvere på lur,
og rare var de ej.

De slog ham ned med voldsom kraft,
og blodet strømmed' ud.
Hvis han blot havde selskab haft,
så de kunne sende bud.

Der var slet ingen hjælp på vej,
men så kom der en præst.
Han red forbi, og sagde hej,
og skyndte på sin hest.

Den næste mand på stedet var
levit og ganske from.
Men heller ikke denne var
til hjælp, den dag han kom.

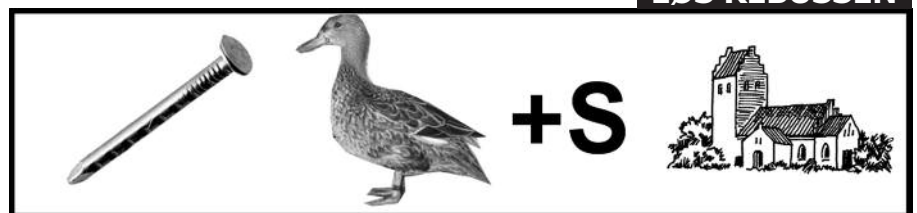
Så kom en meget hjælpsom mand
og tog ham til en kro.
»Giv al den hjælp som I nu kan,
og lad ham blot få ro.«

Den gode mand var samarit
og ikke populær,
men han var god og gjorde sit,
for alle og enhver.

Hvad har vi lært af denne sag,
Hvad skal vi huske på?
Jo, vi skal altid ta' os af
de folk, vi støder på.

Skrevet af Kevin, Lasse og Nicklas

LØS REBUSSEN

Gåder for børn

1. Hvilken fugl har ikke noget næb?
2. Hvad kan du kun se som et billede, medens alle andre kan se det i virkeligheden?
3. Hvem er det der dør, når solen skinner på ham?
4. Hvor langt kan man gå ind i en skov?
5. Hvad kan en mus trække lige så godt som en elefant?
6. Hvorfor er det farligt at gå tur om foråret?
7. Hvordan døde Kaptajn Klo?
8. Hvad er forskellen på Ringsted og Thisted?
9. Du deltager i et løb. Du overhaler personen på andenpladsen. Hvilken position har du nu?
10. Marias far har fem døtre: Nana, Nene, Nini, Nono. Hvad hedder den femte datter?

1. En sommerfugl 2. Dit eget ansigt. 3. En snemand. 4. Ind til midten, så begynder man at gå ud igen. 5. Vejret. 6. Træerne skyder, solen stikker, blomsterne er vilde, og lærken slår. 7. Han pillede næse med den forkerede hånd. 8. Man kan ringe fra Ringsted til Thisted men man kan ikke tisse fra Thisted til Ringsted. 9. Andenpladsen. 10. Maria.

Svar:

Frederikke Godskesen

Frederikke Godskesen

Minikonfirmander

Vi er 11 venner fra 3. B, som har gået til minikonfirmand. Det har været sjovt. Vi har lært om kirker på Ærø, Gud, Jesus og andre ting.

Hver tirsdag er vi blevet hentet lige efter skole af Helge. Sammen er vi gået til Marstal Kirke. Her har vi hørt historier om Jesus og Gud og vi har sunget salmer. Derefter gik vi i konfirmandstuen og spiste boller og drak saftvand. Her legede vi også lege.

Vi har taget en tur rundt på Ærø – for at se 3 kirker. Det var spændende. Vi lærte meget om kirkerne. I Bregninge Kirke var vi oppe i tårnet. Det var en stejl og lidt uhyggelig trappe op, så det var ikke alle der turde.

Søndag den 5. april opførte vi et stykke i Marstal Kirke om, hvor Jesus blev korsfæstet. Jeg spillede Jesus. Vi har øvet os meget og havde fine dragter på. Der var mange i kirken og se os.

Tak til Lars Peter, Kirsten, Inge, Helge og Karsten for en dejlig tid.

Hilsen Frederikke Godskesen, 3.B

Gudstjenester

SØBY	BREGNINGE	TRANDERUP	DATO	ÆRØSKØBING	RISE	MARSTAL	OMMEL
9.30	11.00 dåb	9.30	31. maj Pinsedag	11.00	11.00	10.00 Kristiansen	10.00 Hauge
11.00	19.00	11.00	1. juni 2. Pinsedag	9.30	9.30 Kirkekaffe	14.00 Kristiansen Friluftsgudstjeneste	Ingen
9.30	14.00 »Åben Kirke«	9.30	7. juni Trinitatis	11.00	11.00	16.00 Kristiansen Jazzgudstjeneste	10.00 Kristiansen
19.00	11.00 dåb	14.30	14. juni 1. søndag e.Trinitatis	11.00	9.30	10.00Hauge	Ingen
	24.00 Maskefestival		Lørdag 20. juni				
11.00	Ingen	11.00	21. juni 2. søndag e.Trinitatis	9.30	9.30 Haugaard	10.00 Hauge	19.00 Hauge - Kirkekaffe
11.00	9.30 dåb	14.30 Ligaard	28. juni 3. søndag e.Trinitatis	19.30 Haugaard	11.00	10.00 Hauge	Ingen
16.00 Hauge	19.00 Ligaard	11.00 Ligaard	5. juli 4. søndag e.Trinitatis	Ingen	9.30 Kirkekaffe	10.00 Hauge	19.00 Hauge - Kirkekaffe
16.00 Ligaard	9.30 Kristiansen	14.30 Hauge	12. juli 5. søndag e.Trinitatis	11.00 Kristiansen	11.00	10.00 Hauge	Ingen
9.30 Kristiansen	19.00 Gjesing	9.30	19. juli 6. søndag e.Trinitatis	11.00	11.00 Kristiansen	10.00 Hauge	19.00 Hauge - Kirkekaffe
9.30 Singelfestival	11.00	9.30	26. juli 7. søndag e.Trinitatis	19.30	14.30 Kristiansen	10.00 Kristiansen	Ingen
11.00	19.00	11.00	2. august 8. søndag e.Trinitatis	9.30	9.30 Haugaard Kirkekaffe	10.00 Kristiansen	19.00 Kristiansen Kirkekaffe
9.30	19.00	9.30	9. august 9. søndag e.Trinitatis	11.00	11.00	10.00 Kristiansen	Ingen
19.00 Gjesing	11.00 Ligaard	14.30	16. august 10. søndag e.Trinitatis	9.30	9.30	10.00 Kristiansen	19.00 Kristiansen
11.00	19.00	11.00	23. august 11. søndag e.Trinitatis	9.30	9.30	10.00 Hauge	Ingen
14.00 Søby Havn Søbykoret Ærø Kirkeorkester	Ingen	19.00	30. august 12. søndag e.Trinitatis	11.00	11.00	10.00 Kristiansen	19.00 Kristiansen Kirkekaffe